

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Кафедра української літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

_____ доц. Гусев С.О.
«_____» _____ 2020_року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

УКРАЇНСЬКА ІСТОРИЧНА ПРОЗА

підготовки здобувача вищої освіти магістра

галузі знань *01 Освіта/Педагогіка*

спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

освітня програма Середня освіта. Українська мова і література

факультет Філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Робоча програма дисципліни «Українська історична проза» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Мова навчання українська
«___» _____, 2020_ року __ с.

Розробник: **Зелененька Ірина Алімівна**, кандидат філологічних наук, ст. викладач кафедри української літератури

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української літератури.

Протокол від «___» _____ 2020__ року № ___

Завідувач кафедри

доцент Віннічук А. П.

Робоча програма розглянуто і схвалено методичною комісією факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха.

Протокол від «___» _____ 2020__ року № ___

Голова НМК

доц. Кухар Н.І.

«___» _____ 2020__ року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 01 Освіта/педагогіка	Вибіркова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – реферат	Спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 1,5 аудиторних – самостійної роботи студента – 3	Ступінь вищої освіти «магістр», на основі першого (бакалаврського) рівня здобутого за іншою спеціальністю	Лекції	
		10	4 год.
		Практичні, семінарські	
		20	6 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60	80 год.
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання – 13% аудиторних; 87% самостійна робота.

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета навчальної дисципліни – дати системно-цілісне уявлення про закономірності розвитку сучасної української історичної прози, охарактеризувати особливості її жанрових класифікацій та різновидів, основний акцент зробивши на такому жанровому різновиді як роман.

2.2. Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів із розвитком української історичної прози загалом, історичного роману зокрема;

- проаналізувати жанрово-стильову специфіку, образну систему та структурні особливості історичних творів сучасних українських авторів;
- ідентифікувати психологічні складові «героїчного» й «трагічного» характеру в художньому світі історичної прози;
- подати літературознавчий дискурс історичної та художньої правди в творах, що вивчатимуться;
- висвітлити специфіку художнього моделювання героїки національного минулого;
- схарактеризувати ключові моменти розв'язання проблеми «людина – історія» в образах для аналізу творів;
- визначити здобутки і втрати історичної прози українських митців, сформулювати її літературознавчу оцінку;
- виховувати естетичні, моральні, духовні інтереси студентів-філологів;
- формувати та впливати на вдосконалення громадянської позиції сучасної молоді.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності:

- здатність до усвідомлення закономірностей розвитку сучасної української історичної прози;

- здатність до розуміння основних літературознавчих понять і категорій, пов'язаних з художнім світом історичної прози;

- здатність до аналізу поетикальних особливостей історичного твору.

2.3.2. Фахові компетентності:

- розуміння художніх особливостей історичного твору, його жанрово-стильової специфіки;

- знання визначень та принципів взаємодії основних літературознавчих термінів;

- уміння застосовувати теоретичні знання на практиці, володіти навичками літературознавчого аналізу історичного твору.

2.4. Програмні результати навчання: знати суспільно-історичний контекст та особливості розвитку української історичної прози, зокрема

історичного роману другої половини ХХ – початку ХХІ століття; основні теоретичні поняття, які розглядалися у процесі аналізу конкретних творів; стильові тенденції, що мали місце в українській літературі зазначеного періоду; зміст аналізованих художніх творів та їх місце в літературному процесі доби.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1.

Закономірності становлення та розвитку української історичної прози.

Український історичний роман: теоретичний аспект.

Прадавня історія в українській прозі

Тема 1.

Інформаційний обсяг дисципліни. Вступ. Історичний жанр як теоретико-літературна проблема: джерела, еволюція, сучасність. Альтернативні точки зору на історичний роман (С. Андрусів, А. Бакланов, Д. Пішорда, М. Слабошпицький).

«Некласичні», «відцентрові» тенденції в українському історичному романі: епічна, пізнавальна, пригодницька, сенсаційна, легендарна, міфічна, креативна.

Жанрова класифікація історичного роману С. Андрусів: *історико-художні* (історико-пригодницькі, умовно-історичні романи, романи з проекцією на сучасне (філософські, міфологічні, параболічні, романи-притчі)); *художньо-історичні* (власне історичні романи); *художньо-документальні*.

Тема 2.

Інформаційний обсяг дисципліни. Різновиди історичного роману (за М. Янковяк): класичний пізнавально-пригодницький історичний роман, документальний, епічно-історіографічний, історично-сенсаційний роман (історично-полемічний роман та історична іронічна параболола), іронічно-креативний, історично-фантастичний і гротесково-історичний романи.

Історична правда і художній домисел чи вимисел. Розмежування названих понять (В. Лесин) і застосування обох термінів для визначення двох типів художньої творчості взагалі (О. Білецький, Л. Александрова).

Поетика історичної прози. Особливості сюжетів історичної прози. Моделювання характерів в історичному романі. Роль деталі в конструюванні образу історичних осіб.

Роман «зв'язку часів» (Павло Загребельний, Роман Іваничук, Валерій Шевчук).
Притчева проза Валерія Шевчука.

Постмодерний історичний роман (Микола Вінграновський, Василь Кожелянко).

Тема 3.

Інформаційний обсяг дисципліни. Прадавня історія в українській прозі. Іван Білик (1930) «Яр» (1958). «Золотий Ра» (1989). Трилогія «Скіфи»: «Дикі білі коні» (1989), «Цар і раб» (1992), «Не дратуйте грифонів» (1993). Історія скіфів, їх перемога над військом іранців-персів, образ царя Дарія.

Василь Кожелянко (1957-2008) «Третє поле» (2007).

Розділ 2.

Художня інтерпретація доби Київської Русі в українській прозі

Тема 1.

Інформаційний обсяг дисципліни. Павло Загребельний (1927-2009). «Диво» (1968). Історична та художня правда в романі. Оригінальність композиції: поєднання в одній розповіді далекої минувшини й сучасності. Образ Софії Київської – дивовижної пам'ятки архітектури часів Ярослава Мудрого. Софія як символ і як реальна історична пам'ятка. Образ князя Ярослава Мудрого. Філософія життя і смерті в екзистенційному вимірі персонажів твору. «Євпраксія» (1975). Українські гендерні риси в романі. Історична істина та її художня реалізація. Образ Київської Русі. «Роксолана» (1980). Параметри історизму. Українські гендерні риси в романі. Образи Анастасії Лісовської – дівчини-невільнички, проданої в рабство, та Сулеймана Завойовника – могутнього султана Османської імперії. «Я, Богдан (Сповідь у славі)» (1983). Оригінальність трактування образу Богдана Хмельницького в романі. Співвідношення «двох правд». Переяславська рада 1654 року. Філософія життя і смерті в екзистенційному вимірі персонажів роману. Епічна масштабність і полемічний стиль твору. «Тисячолітній Миколай» (1994). Роль документальних вкраплень у романі. Поліваріантність інтерпретації історичної істини. Авторська модель образів національних героїв та ментальних спонукань. «Первоміст» (2002). Історична та художня правда. Образ Київської Русі. Постать Володимира Мономаха. Образ споруди (моста), побудованої великим князем.

Тема 2.

Інформаційний обсяг дисципліни. Володимир Малик (Володимир Сиченко) (1921-1998). *«Князь Кий»* (1980). Художнє осмислення давньої історії слов'ян. Образ князя Кия, що під час гуннської навали на Україну захистив жителів від кочовиків-завойовників. *«Черлені щити»* (1985). Аспекти авторських та історичних версій про трагічний похід новгород-сіверського князя Ігоря Святославовича на половців у 1185 році. Образ князя Ігоря та Арсена Звенигори. *«Горить свіча»* (1992). Художнє відтворення Батиєвого погрому Києва (1237 р.). Співвідношення «двох правд». *«Князь Ігор»* (1999). Історична істина й художня реалізація подій 1240 року – падіння Києва під ударами Батиєвих полчищ. Роль Київського та Галицько-Волинського літописів. Образи Добрині, Янки, князя Михайла, хана Бачмана.

Раїса Іванченко (1934). *«Гнів Перуна»* (1982). Поетика роману. Образ Київської Русі. Постать відомого мислителя Нестора-літописця як спосіб реалізації філософської концепції. *«Золоті стремена»* (1984). Параметри історизму. Авторська інтерпретація образу Данила Галицького. *«Отрута для княгині»* (1995). Історична істина та її художня реалізація. Образи Ольги та Святослава.

Іван Білик (1930). *«Похорон Богів»* (1986). Авторська інтерпретація історії Київської Русі 974 року. Образ Київської Русі у романі. Образи слов'янських просвітителів Кирила і Мефодія. Княгиня Ольга та князь Олег. Розповіді про мудрого Стана, войовничого Святослава та Блажія Мудрого.

Тема 3.

Інформаційний обсяг дисципліни. Василь Кожелянко (1957-2008). *«Конотон»* (1998) Стилєтворчі риси постмодернізму в «історикоподібному» романі (жанр альтернативної історії). Постать літописця як спосіб реалізації філософської концепції.

Валентин Чемерис (1936). *«Життя і смерть Володимира Глібовича, князя Переяславського»* (2001). Художня інтерпретація національної історії.

Валерій Шевчук (1939). *«На полі смиренному»* (1983). Своєрідна психологічна травестія відомої літературної пам'ятки Київської Русі «Патерика Печерського».

Розділ 3.

Доба козаччини в сучасній українській романістиці

Тема 1.

Інформаційний обсяг дисципліни. Юрій Мушкетик (1929). *«Гайдамаки»* (1957). Співвідношення «двох правд» про події 1667 року, коли Русь Московська та Річ Посполита підписали Андрусівський договір. Гайдамаччина. Коліївське повстання (1768). Образи Івана Гонти та Максима Залізняка. *«Яса»* (1970-1974). Авторський погляд на історичне значення Запорізької Січі. Художнє трактування образу кошового отамана Івана Сірка. Роль гетьманів Дорошенка та Самойловича. *«Гетьманський скарб»* (1993). Авторське бачення історичного факту про пошуки легендарного скарбу наказного гетьмана Полуботка. Образи козака Івана Сулими та Уляни – доньки гетьмана Івана Скоропадського. Постаць літописця як спосіб реалізації філософської концепції в романі. *«На брата брат»* (1994). Зображення національної незлагоди в романі. Історична істина та її художня реалізація. Художня інтерпретація образу Івана Виговського. *«Прийдімо, вклонімося»* (1997). Аспекти авторських історичних версій в романі. Авторська модель образів національних героїв та ментальних спонукань. *«Погоня»* (1997). Роль художньої фантазії в романі. *«Останній гетьман»* (1997). Співвідношення історичної та художньої правди. Художня інтерпретація образу Кирила Розумовського.

Тема 2. Інформаційний обсяг дисципліни. Роман Іваничук (1929). *«Мальви»* (1968). Параметри історизму в романі. Роль деталі в конструюванні образів. Особливість сюжету. *«Черлене вино»* (1977). Авторське бачення подій XV століття: героїчна оборона Олеського замку. Образи козацьких ватажків. *«Манускрипт з вулиці Руської»* (1977). Історична та художня правда про життя Львова кінця XVI – початку XVII століття. Роль місцевих жителів у боротьбі за незалежність України. *«Журавлиний крик»* (1988). Авторський погляд на ліквідацію гетьманства, знищення Запорізької Січі. Історична правда. Образ останнього кошового отамана Петра Калнишевського. Значення Коліївщини (1768 р.). Образи гайдамацьких ватажків Івана Гонти та Максима Залізняка. *«Орда»* (1992). Параметри історизму в романі. Історична правда та художній вимисел. Принципи і засоби конструювання образів. Знак. Образ. Символ.

Володимир Малик (Володимир Сиченко) (1921-1998). *«Чумацький Шлях»* (1993). Постаць літописця як спосіб реалізації філософської концепції митця. Національні домінанти й універсальні парадигми персональної системи письменника. Художня інтерпретація історичних постатей.

Тема 3.

Інформаційний обсяг дисципліни.

Микола Вінграновський (1936-2004). «*Северин Наливайко*» (1996). Специфіка контамінації історичних фактів, домислу і вимислу в романі.

Валентин Чемерис (1936). «*Фортеця на Борисфені*» (1993). Художня версія подій 1635 року – зруйнування Кодацької фортеці на Дніпрі. Образи Богдана Хмельницького та Івана Сулими.

Григорій Колісник (1937). «*Мазепа-гетьман*» (1989). Художня рецепція образу Івана Мазепи. «*Тризна*» (1991). «*Полин чорний, мак гіркий*» (1987). Знищення Запорозької Січі. Авторське бачення образів Петра Калнишевського, Максима Залізняка, Івана Гонти.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пз	лз	інд	с.р.		лк	пз	лз	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Український історичний роман: теоретичний аспект. Прадавня історія в українській прозі												
Тема 1. Закономірності становлення та розвитку сучасного історичного роману	10	2	2			6	9				2	8
Тема 2. Художня версія прадавньої історії в трилогії Івана Білика «Скіфи»	10		2			8	9	1			2	9

Тема 3. Параметри історизму в романі Павла Загребельного «Роксолана»	10	2	2			6	9				2	8
Разом	30	4	6			20	27	1			6	25
Розділ 2.												
Художня інтерпретація доби Київської Русі в сучасній українській прозі												
Тема 1. Образи Ярослава Мудрого та Володимира Мономаха в прозових творах Володимира Малика і Павла Загребельного	10	2	4			8	6				2	9
Тема 2. Жіночі образи в історичних творах: історична та художня правда	10		2			6	7	1				9
Тема 3. Українські гендерні риси в романі Павла Загребельного «Євпраксія»	10	2	2			6	6				2	7
Разом	30	4	8			20	23	1			4	25
Розділ 3.												
Доба козаччини в сучасному українському романі												
Тема 1. Образ Богдана Хмельницького в сучасному українському романі	10		2				12				4	10
Тема 2. Художня інтерпретація Коліївщини в історичній романістиці	10	2	2				11					10
Тема 3. Співвідношення	10		2			8	13	1			2	10

історичної та художньої правди в романі Юрія Мушкетика «Гетьманський скарб»												
Разом	30	2	6			20	40	1				30
Усього годин	90	10	20			60	90	4	6			80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1.	Історизм художнього мислення Павла Загребельного (на матеріалі роману «Євпраксія»)	6	2
2.	Історія «двох правд» у романі Валентина Чемериса «Ольвія»	8	2
3.	Історична основа роману Романа Іваничука «Мальви»	6	2
	Разом	20	6

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

Навчальним планом не передбачено.

7. Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

Навчальним планом не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1.	Микола Вінграновський	5	8
2.	Василь Кожелянко	5	8
3.	Іван Білик	5	6
4.	Павло Загребельний	5	6
5.	Володимир Малик	5	6
6.	Раїса Іванченко	5	5
7.	Валентин Чемерис	5	5
8.	Валерій Шевчук	5	8
9.	Юрій Мушкетик	5	5
10.	Роман Іваничук	5	6
11.	Григорій Колісник	5	4
12.	Індивідуальні завдання	5	10
Усього годин		60	80

9. Індивідуальні завдання

Написання реферату на одну із запропонованих тем:

1. Історичний жанр як теоретико-літературна проблема: джерела, еволюція, сучасність.
2. Документальні тенденції в українському історичному романі.
3. Жанрова класифікація історичного роману.
4. Різновиди історичного роману.
5. Історична правда і художній домисел чи вимисел.

6. Поетика історичної прози.
7. Особливості сюжетів історичної прози (на прикладі одного із творів, що вивчалися).
8. Роль художньої деталі в конструюванні образу історичних осіб.
9. Історична та художня правда в романі... (на вибір студента).

10. Методи та технології навчання

Спосіб організації практичної та теоретичної діяльності студентів під час вивчення навчальної дисципліни «Українська історична проза» зумовлений закономірностями й особливостями змісту навчального предмета. Відтак під час взаємодії викладачів і студентів буде використано такі *методи навчання*:

1) за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні, наочні, практичні;

2) за організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні; бінарні (подвійні) методи навчання;

3) за логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

Технології навчання: пояснювально-ілюстративне, проблемне, програмоване, диференційоване навчання.

Під час перевірки ефективності взаємодії між викладачем і студентами буде використано такі методи контролю: метод усного контролю (індивідуальне опитування, фронтальна перевірка); метод письмового контролю (контрольна робота, метод практичної перевірки, метод тестового контролю). За місцем у навчальному процесі домінують такі види контролю: попередній, поточний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Тобто вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання.

Пояснювально-ілюстративний метод: повідомлення інформації з використанням різних засобів з подальшим усвідомленням такої інформації та її фіксацією у пам'яті студентів. Найчастіше метод реалізується на лекціях у формі розповіді чи пояснення складного теоретичного та (або) великого за обсягом навчального матеріалу тощо.

Репродуктивний метод: відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій. Метод є корисним для засвоєння основних понять.

Метод проблемного викладу навчального матеріалу передбачає створення проблемних ситуацій, надання допомоги студентам у їхньому аналізі з подальшим спільним розв'язанням поставлених завдань. Під час вивчення навчальної дисципліни викладач формує у студентів зразки наукового пізнання та вирішення проблемної ситуації.

Частково-пошуковий (евристичний) метод спрямований на залучення студентів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому студенти опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в

істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.

Дослідницький метод спрямований на залучення студентів до самостійного розв'язання завдання наукового характеру з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки та інформаційно-комунікаційних технологій. При вивченні навчальної дисципліни студенти можуть виконувати науково-дослідні завдання з подальшим оформленням та оприлюдненням отриманих наукових результатів. При цьому викладач орієнтує студентів на проведення досліджень, долучає до їхньої самостійної організації.

Дистанційне навчання передбачає використання інтерактивної взаємодії тих, хто навчається, у парах, у групах, продуктивним є застосування хмарних технологій. Серед словесних методів навчання увагу акцентуємо на лекції, навчальній дискусії, диспуті, консультації.

Активізовано комп'ютерну презентацію, відеометоди поєднані з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційними та мультимедійними.

Під час практичних занять будуть використані новітні мультимедійні та комп'ютерні технології: робота в парах, групове навчання, мозковий штурм.

На чільному місці перебуватиме індивідуальна науково-дослідна робота.

При викладанні навчальної дисципліни використовуються як традиційні, так і сучасні, зокрема особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні технології навчання. Зокрема, для активізації освітнього процесу передбачено застосування проблемних лекцій, ділових ігор, занять-дискусій тощо.

Лекції будуть органічно поєднуватися з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо.

11. Критерії і методи оцінювання

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення у навчально-пізнавальній діяльності студентів і про ефективність засвоєння навчального матеріалу.

Під час взаємодії викладачів і студентів буде використано такі методи контролю: метод усного контролю (індивідуальне опитування, фронтальна перевірка, групова перевірка); метод письмового контролю (контрольна робота, метод практичної перевірки, метод текстового контролю).

За місцем у навчальному процесі буде використано такі види контролю:

Попередній; поточний; періодичний; підсумковий; взаємоконтроль, самоконтроль.

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнення студента
---	----------------------------	-----------------------------------

<p>А 90-100 балів ВІДМІННО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності.</p> <p>Студент проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті вміння відповідно до варіативних ситуацій навчання.</p> <p>Студент спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення.</p> <p>Студент проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.</p>	<p>ВИСОКИЙ</p>
<p>В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні.</p> <p>Студент володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь.</p> <p>Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.</p>	<p>ВИСОКИЙ</p>

<p>С 75-79 балів ДОБРЕ</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях.</p> <p>Студент усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком.</p> <p>Студент спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.</p>	<p>ДОСТАТНІЙ</p>
<p>D 60-79 балів ДОБРЕ</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність студентів є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.</p>	<p>ЗАДОВІЛЬНИЙ</p>
<p>E 50-59 балів ДОСТАТНЬО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.</p>	<p>НИЗЬКИЙ</p>
<p>Fx 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.</p>	<p>НЕЗАДОВІЛЬН О</p>

F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.
----------------------------------	--

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Залік	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3				
T1	T2	T3	T1	T2	T6	T3	T1	T2	T3	20	100
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8		

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		<i>Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики</i>
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

13. Методичне забезпечення

- навчальна програма дисципліни;
- робоча навчальна програма;
- плани лекційних занять;
- плани практичних занять;
- плани самостійної роботи;
- зміст індивідуальних завдань;
- конспект лекцій з дисципліни;
- питання до поточного контролю знань студентів;
- питання до підсумкового контролю знань студентів;
- інші матеріали.

14. Рекомендована література

Основна

1. Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львів. текст 30-х рр. ХХ ст. / С. Андрусів; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Тернопіль: Джура, 2000. 340 с.
2. Андрусів С. Мости між часами: (про типологію іст. прози) // Укр. мова і л-ра в шк. 1987. № 8. С. 14-20.
3. Бернадська Н. Український роман: теорет. пробл. і жанр. еволюція: моногр./ Н. Бернадська. Київ: Академвидав, 2004. 368 с.
4. Гуляк А. Становлення українського історичного роману / А.Б.Гуляк. Київ: Міжнар. фінанс. агенція, 1997. 293 с.
5. Ільницький М. Людина в історії: (сучас. укр. іст. роман) / М. П. Ільницький. Київ: Дніпро, 1989. 356 с.
6. Мельничук Б. Випробування істиною: пробл. іст. та худож. правди в укр. іст.-біогр. л-рі: (від початків до сьогодення) / Б.І. Мельничук. Київ: Академія, 1996. 272 с.
7. Ромащенко Л. Жанрово-стильовий розвиток сучасної української історичної прози: основні напрями худож. руху: моногр. / Л.І. Ромащенко. Черкаси: Вид-во Черкас. держ. ун-ту ім. Богдана Хмельницького, 2003. 388 с.
8. Чумак В. Далеч віків прозираючи: проблематика сучас. укр. радян. іст. роману / В.Г. Чумак. Київ: Знання УРСР, 1985. 48 с.
9. Чумак В. Минуле – очима сучасника: літ.-критич. нарис / В.Г. Чумак. Київ: Рад. письм., 1980. 184 с.

Додаткова

1. Александрова Л. Советский исторический роман: (типология и поэтика) / Л.П.Александрова. Київ: Изд-во при Киев. гос. ун-те, 1987. 160 с.
2. Антонович В. Про козацькі часи на Україні / В.Б. Антонович; післям. М.Ф. Слабошпицького. Київ: Дніпро, 1991. 238 с.
3. Апанович О. Розповіді про запорозьких козаків / О.М. Апанович. Київ: Дніпро, 1991. 335 с.
4. Аркас М. Історія України-Русі / М.М. Аркас; перед. сл. П. М. Гвоздецького. Київ: Вища шк., 1993. 414 с.

5. Баран Є. Українська історична проза другої половини ХІХ – поч. ХХ ст. і Орест Левицький / Є.М.Баран. Львів: Логос, 1998. 144 с.
6. Велика історія України: у 2 т. Т. 1. / передм. І. П. Крип'якевича; зладив М. Голубець. Київ: Глобус, 1993. 352 с.
7. Возняк М. Історія української літератури: у 2 кн. Кн. 1. / М.С. Возняк. Вид. 2-ге, випр. Львів: Світ, 1992. 694 с.
8. Возняк М. Історія української літератури: у 2 кн. Кн. 2. / М.С. Возняк. Вид. 2-ге, випр. Львів: Світ, 1994. 558 с.
9. Вступ до літературознавства: хрестоматія / упоряд. та прим. Н. Бернадської. Київ: Либідь, 1995. 276 с.
10. Грабович Г. До історії української літератури: (дослідж., есеї, полеміка) / Г. Грабович. Київ: Критика, 2003. 631 с.
11. Гречанюк Ю. Проблеми історизму і традиції в літературі ХІХ - ХХ ст. / Ю. Гречанюк, А. Нямцу; Чернівець. держ. ун-т. Чернівці, 1997. 124 с.
12. Грушевський М. Про українську історіографію ХVІІ ст. // Укр. історик. Нью-Йорк, 1991-1992. Ч. 110/115, т. 28 /29. С. 116-124.
13. Грушевський М. Історія України-Руси: в 11 т., 12 кн. / М.С. Грушевський; редкол.: П.С. Сохань (голова) та ін. Київ: Наук. думка, 1992: Т.1: Допочатку ХІ віка. 1992. 736 с. Т.7: Козацькічасидороку 1625. 1995. 628 с.
14. Гундорова Т. ПроЯвлення слова: дискурсія раннього укр. модернізму: постмодерна інтерпретація / Т. Гундорова. Львів: Літопис, 1997. 297 с.
15. Дорошенко Д. Нарис історії України: в 2 т. Т.1: Від половини ХVІІІ ст. / Д.І. Дорошенко. Репринт. вид. 1966 р. Київ: Глобус, 1992. 349 с.
16. Драгоманов М. Українська література, проскрибована російським урядом / М. Драгоманов. Львів: Львів. нац. ун-т, 2001. 94 с.
17. Забужко О. Українство як філософська проблема на сучасному етапі // Сл. і час. 1998. № 8. С. 29-35.
18. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: Франків. період / О.С. Забужко. Київ: Основи, 1993. 126 с.
19. Забужко О. Хроніки від Фортінбраса: вибр. есеїстика 90-х / О.С. Забужко. 2-ге вид., випр. Київ: Факт, 2001. 340 с.

20. Історія української літератури. XX ст.: навч. посіб.: у 2 кн. Кн. 2: 1960 – 1990-ті рр. / за ред. В.Г. Дончика. Київ: Либідь, 1995. 512 с.
21. Кейда Ф. Відлуння далекої доби: гайдамаччина в укр. л-рі / Ф.Ф. Кейда. – Київ: Логос, 2000. 520 с.
22. Ковалів Ю. Українська література в історичному інтер'єрі // Укр. мова та л-ра. 2003. Ч. 45. С. 3-18.
23. Коцюбинська М. Образне слово в літературному творі: питання теорії худож. тропів / М.Х. Коцюбинська. Київ: Вид-во АН УРСР, 1960. 188 с.
24. Лесин В. Вимисел чи домисел? // Літ. Україна. 1969. 18 лип. С.4.
25. Литвиненко О. Історичні романи Олександра Соколовського в літературно-критичному контексті доби: автореф. дис. канд. філол. наук / О.В. Литвиненко; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. Київ, 2004. 21 с.
26. Літературознавчий словник-довідник / Р. Гром'як, Ю. Ковалів, В. Теремко. Київ: Академія, 1997. 752 с.
27. Наєнко М. Романтичний епос: лірико-романтич. стильова течія в укр. радян. прозі / М.К. Наєнко. Київ: Наук. думка, 1988. 312 с.
28. Полонська-Василенко Н. Історія України: у 2 т. Т.1: До середини XVII ст. / Н. Полонська-Василенко; голов. ред. С. Головка. 3-є вид. Київ: Либідь, 1995. 672 с.
29. Розвиток жанрів в українській літературі XIX – поч. XX ст.: зб. наук. пр. / відп. ред. М.Т. Яценко; АН УРСР; Ін-т л-ри ім. Т.Г Шевченка. Київ: Наук. думка, 1986. 295 с.
30. Руснак І. «Я був повний Україною...»: худож. історіософія Уласа Самчука: моногр. / І.Є. Руснак. Вінниця: ДП ДКФ, 2005. 406 с.
31. Салига Т. Відлитий у строфи час: (літ.-критич. ст.) / Т. Салига. Львів: Видав. центр Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2001. 328 с.
32. Субтельний О. Україна: історія / О. Субтельний; вступ. ст. С.В. Кульчицького; пер. з англ. Ю.І. Шевчука. 3-є вид., перероб. і доп. Київ: Либідь, 1993. 720 с.
33. Ткаченко А. Мистецтво слова: вступ до літературознавства / А. Ткаченко. Київ: Правда Ярославичів, 1998. 448 с.

34. Халізев В. Теорія літератури / В.Е. Халізев. Москва: Высш. шк., 1999. 398 с.
35. Чижевський Д. Історія української літератури / Д. Чижевський. Тернопіль: Феміна, 1994. 480 с.

15. Інформаційні ресурси

URL-адреси сайтів з української літератури:

Освітній онлайн-ресурс

<http://litmisto.org.ua/>

Електронна бібліотека української літератури

<http://www.utoronto.ca/elul/Main-Ukr.html>

Гуманітарний архів «Антропос»

<http://www.anthropos.net.ua/jspui/>

Архів журналу «Слово і час»

http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sch/texts.html

Архів журналу «Дивослово»

<http://dyvoslovo.com.ua/archive/>